

EL LLOC
DE LES TRADICIONS
RELIGIOSES I ESPIRITUALS
EN EL PAÍS QUE VOLEM

DIRECTRIUS

Generalitat de Catalunya
**Consell Assessor
per a la Diversitat Religiosa**

4
T
N
E
M
U
O
O
D

EL LLOC DE LES TRADICIONS
RELIGIOSES I ESPIRITUALS
EN EL PAÍS QUE VOLEM

DIRECTRIUS

CONSELL ASSESSOR
PER A LA DIVERSITAT RELIGIOSA

Document 4

Document del Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa, 4
El lloc de les tradicions religioses i espirituals en el país que volem. Directrius
Barcelona, juliol de 2016

Coordinació i redacció: Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa
© Generalitat de Catalunya
Departament de Governació, Administracions Públiques i Habitatge
Direcció General d'Afers Religiosos
Carrer de Rivadeneyra, 6, 2n – 08002 Barcelona
www.gencat.cat/afersreligiosos
[@afersreligiosos](https://twitter.com/afersreligiosos)

Impressió: Argra Trading S.L. - Tordera 38, 08012 Barcelona
Dipòsit Legal: B-14729-2017

Imprès sobre paper ecològic

ÍNDEX

A. PUNTS DE PARTENÇA	5
B. BASES JURÍDIQUES INTERNACIONALS	7
C. DIRECTRIUS PER A UN NOU ESTAT	14
D. LÍNIES ESTRATÈGIQUES A FI DE POTENCIAR L'HARMONIA SOCIAL	16
E. CONSELL ASSESSOR PER A LA DIVERSITAT RELIGIOSA	17
Funcions del Consell Assessor	
Composició del Consell Assessor	

A. PUNTS DE PARTENÇA

1. El nostre país és plural des del punt de vista de les tradicions religioses i espirituals i de les conviccions ètiques i filosòfiques i aspirem a viure pacíficament en la diversitat. Aquesta ha estat la nostra tradició en el passat i més que mai aspirem a viure pacíficament en aquesta situació de pluralitat en el present i en el futur en un món cada cop amb més diversitat.

2. S'observa un canvi de paradigma social en el qual hi ha una progressiva demanda de construir consensos i arribar a acords en la gestió de l'espai públic, entès com un espai divers i d'interacció.

3. La tradició cristiana ha estat un element decisiu en la configuració cultural i en la història col·lectiva del nostre poble i ha aportat un ric patrimoni artístic que hem heretat dels nostres avantpassats i que considerem que, independentment de les conviccions morals i de les tradicions religioses que s'expressen en el present, ha de ser preservat i protegit per a les generacions futures.

4. En coherència amb els tres documents publicats per aquest Consell Assessor fins al present, recordem que les tradicions espirituals i religioses són un bé social jurídicament protegit i objecte de promoció. Entenem que:

a. Les comunitats espirituals i religioses fan aportacions positives al conjunt de la societat, tant a nivell subjectiu (com a font de sentit que es tradueix en uns valors) com a nivell objectiu (vertebren el teixit social).

b. La inspiració de les tradicions espirituals i religioses es reflecteix en el conjunt de la societat en molts àmbits: educatiu, social, sanitari, en el món del lleure i de les arts, en el camp de la marginació i als centres penitenciaris.

c. Les tradicions espirituals i religioses transfereixen elements benèfics a la societat, que configuren la identitat col·lectiva i que es plasmen en la història i en la cultura.

B. BASES JURÍDIQUES INTERNACIONALS

El lloc de les tradicions religioses i espirituals en el país que volem cal que s'emmarqui en les següents bases jurídiques internacionals, europees, autonòmiques i municipals de la llibertat religiosa:

Declaració Universal dels Drets Humans (1948)

Article 18

Tota persona té dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió; aquest dret inclou la llibertat de canviar de religió o de creença, així com la llibertat de manifestar la seva religió o la seva creença, individualment i col·lectivament, tant en públic com en privat, mitjançant l'ensenyament, la pràctica, el culte i l'observança.

Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics (1976)

Article 18

1. Tota persona té dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió; aquest dret inclou la llibertat de tenir o d'adoptar la religió o les creences de la seva elecció, així com la llibertat de manifestar la seva religió o les seves creences, individualment o col·lectivament, tant en públic com en privat, mitjançant el culte, la celebració del ritus, les pràctiques i l'ensenyament.

2. Ningú no serà objecte de mesures coercitives que puguin disminuir la seva llibertat de tenir o adoptar la religió o les creences de la seva elecció.

3. La llibertat de manifestar la pròpia religió o les pròpies creences estarà subjecta únicament a les limitacions prescrites per la llei que siguin

necessàries per a protegir la seguretat, l'ordre, la salut o la moral públiques, o els drets i llibertats fonamentals dels altres.

4. Els Estats part d'aquest Pacte es comprometen a respectar la llibertat dels pares i, si s'escau, dels tutors legals, per tal de garantir que els fills rebin l'educació religiosa i moral que estigui d'acord amb les seves pròpies conviccions.

Declaració sobre l'Eliminació de totes les Formes d'Intolerància i Discriminació basades en la Religió o en la Creença (1981)

Article 2

2. Als efectes de la present Declaració, s'entén per «intolerància i discriminació basades en la religió o la creença» tota distinció, exclusió, restricció o preferència fundada en la religió o en la creença i que tingui com a finalitat o efecte l'abolició o el menysteniment del reconeixement, el gaudi o l'exercici en plena igualtat dels drets humans i llibertats fonamentals.

Article 3

La discriminació entre els éssers humans per motius de religió o creença constitueix una ofensa a la dignitat humana i una negació dels principis de la Carta de les Nacions Unides, i ha de ser condemnada com a violació dels drets humans i les llibertats fonamentals (...), i com un obstacle per a les relacions amistoses i pacífiques entre les nacions.

Article 4

1. Tots els Estats adoptaran mesures eficaces per prevenir i eliminar tota discriminació per motius de religió o creença en el reconeixement, l'exercici i el gaudi dels drets humans i de les llibertats fonamentals en totes les esferes de la vida civil, econòmica, política, social i cultural.

2. Tots els Estats faran tots els esforços necessaris per promulgar o derogar lleis, segons el cas, a fi de prohibir tota discriminació d'aquest tipus i per prendre les mesures adequades per a combatre la intolerància per motius de religió o creença en aquesta matèria.

Article 7

Els drets i llibertats enunciats en la present Declaració s'han de concedir en la legislació nacional de tal manera que tothom en pugui gaudir a la pràctica.

Resolució 48/128 de l'Assemblea General de les Nacions Unides sobre l'Eliminació de totes les Formes d'Intolerància Religiosa (1993)

2. Insta els Estats a assegurar que els seus sistemes constitucionals i legals ofereixin garanties totals de llibertat de pensament, de consciència, de religió i de creença, fins i tot que disposin de recursos efectius allà on hi hagi intolerància i discriminació per raons de religió o creences.

3. Reconeix que només amb la legislació no n'hi ha prou per evitar les violacions de drets humans, inclòs el dret a la llibertat de religió i de creença.

4. Per consegüent, insta els Estats a prendre totes les mesures apropiades per combatre l'odi, la intolerància i els actes de violència, fins i tot els motivats per l'extremisme religiós, i per estimular la comprensió, la tolerància i el respecte en les qüestions relacionades amb la llibertat de religió i de creença.

5. Insta els Estats a assegurar que, en el curs de les seves obligacions oficials, els funcionaris dels òrgans encarregats de fer complir la llei i de l'administració pública, els educadors i altres funcionaris públics respectin les diferents religions i creences i no discriminin les persones que professen altres religions o creences.

(...)

7. Així mateix, fa una crida a tots els Estats perquè, d'acord amb la seva legislació nacional, facin esforços més grans per assegurar que els llocs religiosos i els santuaris siguin completament respectats i protegits.

8. Considera desitjable augmentar les activitats d'informació promocional i pública de les Nacions Unides en qüestions relacionades amb la llibertat de religió i de creença i assegurar que es duguin a terme mesures apropiades per a aquesta finalitat en la Campanya Mundial d'Informació Pública dels Drets Humans.

Declaració del Mil·lenni de l'Organització de les Nacions Unides (2000)

I.4. (...) Estem decidits al respecte dels drets humans i de les llibertats fonamentals; el respecte de la igualtat de drets de tothom, sense distincions per motiu de raça, sexe, idioma o religió (...)

Convenció Europea de Drets Humans (1950)

Article 9

1. Tota persona té dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió; aquest dret inclou la llibertat de canviar la pròpia religió o creença, així com la llibertat de manifestar la seva religió o les seves creences, individualment o col·lectivament, tant en públic com en privat, mitjançant el culte, la pràctica de l'ensenyament i l'observança.

2. La llibertat de manifestar la pròpia religió o les pròpies creences estarà subjecta únicament a les limitacions prescrites per la llei que siguin neces-

sàries en una societat democràtica per protegir la seguretat pública, l'ordre públic, la salut o la moral, o els drets i llibertats fonamentals dels altres.

Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat (Saint-Denis, 18 de maig de 2000)

Article 2

2. Aquests drets són garantits per les autonomies municipals, sense cap discriminació per raó de color, edat, sexe o opció sexual, llengua, religió, opinió política, origen nacional o social o nivell d'ingressos.

Article 3

1. Es reconeix el dret dels ciutadans i ciutadanes a exercir i desenvolupar la llibertat cultural.

2. Tots els ciutadans i ciutadanes tenen dret a exercir la seva llibertat lingüística i religiosa. (...)

3. La llibertat de consciència i de religió individual i col·lectiva queda garantida per les autoritats municipals a tots els ciutadans i ciutadanes. En el marc de la legislació nacional, les autoritats municipals duen a terme totes les accions necessàries per garantir aquest dret i vetllen per evitar la creació de guetos.

4. En el respecte del laïcisme, les ciutats afavoreixen la tolerància mútua entre creients i no creients, com també entre les diferents religions.

Estatut d'Autonomia de Catalunya (2006)

Article 40. Protecció de les persones i de les famílies

8. Els poders públics han de promoure la igualtat de totes les persones

amb independència de l'origen, la nacionalitat, el sexe, la raça, la religió, la condició social o l'orientació sexual, i també han de promoure l'eradicació del racisme, de l'antisemitisme, de la xenofòbia, de l'homofòbia i de qualsevol altra expressió que atempti contra la igualtat i la dignitat de les persones.

Article 42. Cohesió i benestar socials

7. Els poders públics han de vetllar per la convivència social, cultural i religiosa entre totes les persones a Catalunya i pel respecte a la diversitat de creences i conviccions ètiques i filosòfiques de les persones, i han de fomentar les relacions interculturals per mitjà de l'impuls i la creació d'àmbits de coneixement recíproc, diàleg i mediació. També han de garantir el reconeixement de la cultura del poble gitano com a salvaguarda de la realitat històrica d'aquest poble.

Article 52. Mitjans de comunicació social

1. Correspon als poders públics de promoure les condicions per a garantir el dret a la informació i a rebre dels mitjans de comunicació una informació veraç i uns continguts que respectin la dignitat de les persones i el pluralisme polític, social, cultural i religiós. En el cas dels mitjans de comunicació de titularitat pública la informació també ha d'ésser neutral.

Article 161. Relacions amb les entitats religioses

1. Correspon a la Generalitat la competència exclusiva en matèria d'entitats religioses que acompleixen llur activitat a Catalunya, que inclou, en tot cas, la regulació i l'establiment de mecanismes de col·laboració i cooperació per a l'acompliment de llurs activitats en l'àmbit de les competències de la Generalitat.

2. Correspon a la Generalitat la competència executiva en matèria relativa a la llibertat religiosa. Aquesta competència inclou en tot cas:

a) Participar en la gestió del registre estatal d'entitats religioses amb relació a les esglésies, les confessions i les comunitats religioses que compleixen llur activitat a Catalunya, en els termes que determinin les lleis.

b) L'establiment d'acords i convenis de cooperació amb les esglésies, les confessions i les comunitats religioses inscrites en el registre estatal d'entitats religioses, en l'àmbit de competències de la Generalitat.

c) La promoció, el desenvolupament i l'execució, en l'àmbit de les competències de la Generalitat, dels acords i dels convenis signats entre l'Estat i les esglésies, les confessions i les comunitats religioses inscrites en el registre estatal d'entitats religioses.

3. La Generalitat col·labora en els òrgans d'àmbit estatal que tenen atribuïdes funcions en matèria d'entitats religioses.

C. DIRECTRIUS PER A UN NOU ESTAT

Entenem que el futur Estat ha de:

1. Mantenir imparcialitat i respecte envers les diverses tradicions religioses i espirituals que es desenvolupen en el si del país.
2. Respectar la llibertat religiosa en consonància amb el dret internacional i amb la Declaració Universal dels Drets Humans (1948).
3. Respectar la llibertat d'expressió de les persones tant en l'àmbit públic com en l'àmbit privat.
4. Assolir la competència de la política administrativa per a la gestió de la diversitat religiosa sobre el tracte amb les tradicions espirituals i religioses i que aquesta gestió ha de derivar d'un acord comú per a tot el territori nacional dirigit pel Govern de la Generalitat de Catalunya.
5. Reconèixer les aportacions valuoses de les tradicions religioses i espirituals en el camp social, cultural, educatiu i sanitari i establir vincles de col·laboració a fi i efecte de millorar la qualitat de vida dels ciutadans.
6. Admetre el dret dels pares a educar els seus fills segons les seves conviccions ètiques i religioses.
7. Garantir l'educació en cultura religiosa a tota la ciutadania amb la idea de garantir un coneixement de la història de les religions i de la seva aportació a la cultura universal i, particularment, a la nostra realitat catalana.

8. Reconèixer el dret de la ciutadania a rebre l'atenció espiritual i/o religiosa que desitgi en els centres sanitaris, socials, educatius públics i en les institucions penitenciàries sense cap tipus de discriminació.

9. Garantir que els ciutadans del país puguin celebrar els rituals segons les seves conviccions i creences.

10. Vetllar pel reconeixement en igualtat de condicions i dignitat de totes les tradicions espirituals i religioses del país i practicar la tolerància zero envers qualsevol forma de discriminació i violència.

11. Potenciar la mediació per trobar solucions als conflictes que es puguin derivar de la diversitat religiosa o el fet religiós i fomentar el diàleg com a prevenció.

12. Facilitar que les tradicions religioses i espirituals puguin disposar de centres de culte dignes i adequats, i prestar especial atenció a les minories.

D. LÍNIES ESTRATÈGIQUES A FI DE POTENCIAR L'HARMONIA SOCIAL

1. Crear la Casa de les Religions: que sigui un espai de trobada, diàleg, desenvolupament de projectes comuns i de coneixement mutu a fi i efecte de cohesionar les diverses tradicions.

2. Formar les persones responsables dels centres de culte amb cursos i estudis gratuïts de cultura bàsica i de coneixement del país en totes les seves dimensions.

3. Donar a conèixer el ric patrimoni religiós com a llegat cultural i fomentar-ne el respecte i l'estima.

4. Fomentar el coneixement de les tradicions espirituals i religioses en els agents dels mitjans de comunicació social.

E. CONSELL ASSESSOR PER A LA DIVERSITAT RELIGIOSA

Funcions del Consell Assessor

El Decret 184/2013, de 25 de juny, de reestructuració del Departament de Governació i Relacions Institucionals, a l'article 62, estableix les funcions del Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa:

El Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa, creat pel Decret 32/2011, de 2 d'abril, i configurat com a òrgan col·legiat assessor del departament competent en matèria d'afers religiosos en la implementació de les polítiques en matèria d'afers religiosos relacionades amb les diferents esglésies, confessions i comunitats religioses que aconsegueixen la seva activitat a Catalunya, té la composició, les funcions i el règim jurídic previstos en aquest Decret.

Són funcions del Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa:

- a) Assessorar o informar la persona titular del departament de la Generalitat de Catalunya competent en matèria d'afers religiosos de la Generalitat sobre les qüestions que li siguin plantejades.*
- b) Proposar les actuacions o els plantejaments que consideri adequats en el marc de les relacions amb les diferents esglésies, confessions i comunitats religioses que aconsegueixen la seva activitat a Catalunya.*
- c) Assessorar i donar suport, a petició de la persona titular del departament de la Generalitat de Catalunya competent en matèria d'afers religiosos, en les relacions de col·laboració o de cooperació que impliquin la participació del Govern o del Parlament de Catalunya en institucions de l'Estat o en organitzacions internacionals.*

Composició del Consell Assessor

El Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa fou creat l'any 2011. Des del seu inici, ha estat presidit pel doctor Francesc Torralba i Roselló, i és compost per dotze persones més:

Francesc Torralba i Roselló

(Barcelona, 1967) Doctor en filosofia per la Universitat de Barcelona i doctor en teologia per la Facultat de Teologia de Catalunya. Professor de la Universitat Ramon Llull de Barcelona. Ensenya història de la filosofia contemporània i antropologia filosòfica i alterna la seva activitat docent amb l'ofici d'escriure. Director de la Càtedra Ethos d'ètica aplicada a la Universitat Ramon Llull. Forma part de diversos comitès d'ètica. El 2011 va ser nomenat per Benet XVI consultor del Consell Pontifici de la Cultura de la Santa Seu. Publica en diverses revistes especialitzades i també és molt present en els mitjans de comunicació. Al llarg de la seva trajectòria professional ha rebut diferents premis d'assaig en llengua catalana i ha publicat més de setanta llibres de filosofia sobre temes molt variats. Està essencialment preocupat per articular una filosofia oberta al gran públic que pugui alternar profunditat i claredat alhora.

Lena de Botton Fernández

(Barcelona, 1976) Doctora en sociologia per l'École des Hautes Études en Sciences Sociales (EHESS) de París. En l'actualitat és professora del Departament de Teoria Sociològica, Filosofia del Dret i Metodologia de les Ciències Socials de la Universitat de Barcelona. Coordina el Grup de Diàleg Interreligió del Centre Especial en Teories i Pràctiques Superadores de Desigualtats (CREA) de la Universitat de Barcelona. Les seves línies d'investigació se centren principalment en els àmbits d'immigració, identitat cultural, dona immigrant, diàleg interreligió i escola

inclusiva. Destaquen sobretot les seves contribucions al voltant de les aportacions que les dones musulmanes estan fent al discurs feminista internacional.

Cinto Busquet i Paredes

(Girona, 1961) Prevere catòlic, membre del Moviment dels Focolars i actualment responsable de la Parròquia de Calella (Maresme). Llicenciat en química i en filologia catalana (UAB), i doctor en teologia fonamental (Tòquio/Roma), especialitzat en teologia de les religions i diàleg interreligiós. Té publicat en italià l'assaig sobre budisme japonès *Incontrarsi nell'Amore*, i en català les obres d'espiritualitat *A l'Orient a l'Occident* i *Piulades al Vent*. Ha exercit la docència en centres universitaris de Catalunya, Itàlia i Japó.

Miquel Calsina Buscà

(Torroella de Montgrí, 1970) Professor de la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna (Universitat Ramon Llull) i del Màster en diàleg interreligiós, ecumènic i cultural de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona. Membre del Patronat de la Fundació Joan Maragall i del Consell de Redacció de la revista *Qüestions de Vida Cristiana*. Delegat episcopal de Mitjans de Comunicació Social a la Diòcesi de Girona.

Lluís Duch i Álvarez

(Barcelona, 1936) Doctor en antropologia i teologia per la Universitat de Tübingen i professor emèrit de la Facultat de Ciències de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona, de l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós de Tarragona i de l'Abadia de Montserrat. És monjo de Montserrat des del 1961. Ha estudiat els diferents llenguatges dels universos simbòlics i mítics i la seva concreció en la vida

quotidiana dels nostres dies. Ha traduït al català i al castellà escrits de Luter, Müntzer, Silesius, Schleiermacher i Bonhoeffer. És autor de més de cinquanta llibres i opuscles i de tres-cents articles i col·laboracions en obres col·lectives.

Salwa L'Aouaji El Gharbi

(Tànger, Marroc, 1968) Té formació jurídica i ha desenvolupat la seva trajectòria professional a l'àmbit de justícia social i drets globals. Ha exercit de professora, consultora, traductora i mediatra. Ha gestionat projectes de sensibilització, recerca i investigació i formació, sobre migracions i mobilitat humana, diversitat cultural, religiosa i de creences, interculturalitat, islam, etc. Ha estat cap del Departament de Drets Humans i Diversitat Cultural del Centre UNESCO de Catalunya (2004-2012) i ha desenvolupat altres càrrecs de responsabilitat en diverses entitats de dones, de drets humans i de diàleg intercultural. Ha col·laborat en iniciatives europees i internacionals, especialment amb la UNESCO i les Nacions Unides. Organitzadora de trobades i espais de diàleg i reflexió sobre identitats, joves, dones de tradició musulmana i islam, etc. És presidenta de l'associació Fikr i Afkar i col·labora amb diferents mitjans de comunicació. Ha coordinat l'elaboració de diversos documents i materials didàctics, ha escrit articles i ha participat en diverses publicacions i escrit poesia.

Ruth Giordano Torres

(Barcelona, 1962) Llicenciada en teologia i copastora de l'Església Evangèlica Unida de Terrassa. Conferenciant especialitzada en comunicació i coaching i formadora en lideratge. La seva docència se centra en Bíblia i teologia, intel·ligència emocional i resolució de conflictes. Des de 2009 presideix la Unió d'Esglésies Baptistes de Catalunya. És gerent del Global Leadership Summit, moviment mundial per donar eines al lideratge.

Daniel Giralt-Miracle

(Barcelona, 1944) Llicenciat en filosofia i lletres (UB) i en ciències de la informació (UAB) i diplomad en disseny i comunicació a Alemanya (Hochschule für Gestaltung d'Ulm). Ha treballat en el camp de la crítica i la història de l'art, ha estat professor a la UB i a la UAB i ha organitzat exposicions d'art i disseny en l'àmbit nacional i internacional. Entre altres responsabilitats en la gestió cultural pública i privada, ha estat director del Museu d'Art Contemporani de Barcelona i comissari general de l'Any Internacional Gaudí. És acadèmic numerari de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona i de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi de Barcelona. El 2013, la Generalitat de Catalunya li atorgà la Creu de Sant Jordi. El 2017, el GTER li concedí el Premi en Convivència i Diàleg Interreligiós.

Francesc Xavier Marín i Torné

(Gironella, 1963) Doctor en filosofia, diplomad en ciències de la religió i expert professional en cultura, civilització i religió islàmiques. És professor de la Universitat Ramon Llull –on és investigador principal del Grup de Recerca «Identitat i Diàleg Intercultural»– i dels Instituts superiors de ciències de la religió de Barcelona i de Vic. També és professor de diversos cursos de màster i postgrau sobre immigració, educació intercultural i desenvolupament a l'Àfrica. Ha estat professor convidat d'islam a la Universitat de Barcelona i a la Universitat Autònoma de Barcelona. Exerceix de secretari de la FAR (Associació Interconfessional per a l'Estudi del Fet Religios) i és membre d'honor de les associacions ETHNOS i ORIGENS.

Xavier Melloni i Ribas

(Barcelona, 1962) Jesuïta. Doctor en teologia i llicenciat en antropologia cultural. Membre de Cristianisme i Justícia i professor a la Facultat

de Teologia de Catalunya i a l'Institut de Teologia Fonamental de Sant Cugat del Vallès. Va ser membre del Consell Assessor del Parlament de les Religions del Món (Barcelona, 2004). Viu i col·labora en el Centre Espiritual "La Cova de Sant Ignasi", a Manresa, i participa en la gestió d'una comunitat contemplativa transconfessional. És autor de diverses publicacions sobre teologia, mística, diàleg interreligiós i espiritualitat ignasiana, entre d'altres.

Yaratullah Monturiol i Virgili

(Barcelona, 1961) Islamòloga i exegeta. Conferenciant internacional des del 1994 sobre islam, dona, espiritualitat, diàleg interreligiós i interculturalitat. Cofundadora i presidenta de la primera comunitat de dones musulmanes a Catalunya (1994-2001) i de la primera mesquita independent de dones a Europa (1998-2001). Directora del 1r Congrés de Dones Musulmanes (1999) i del 1r Congrés de Feminisme Islàmic (2005). Representant oficial de la FEERI a Catalunya (2005). Vicepresidenta de l'Associació UNESCO per al Diàleg Interreligiós (2001-2009) i membre del Consell Editorial de la revista *Dialogal* (2002-2010). Representant espanyola a l'EMN (European Muslim Network) (2000-2010). Fundadora de l'Associació per al Desenvolupament del Feminisme Islàmic (2004-2012) i cofundadora del Grup Internacional d'Estudis sobre Dona i Islam (GIERFI 2008-2012), convertit avui en centre de formació per a dones ulemes al Marroc, dirigit per Asma Lamrabet. És autora de diversos llibres i articles, i ha participat també en nombroses obres col·lectives.

Joan-Andreu Rocha Scarpetta

Joan-Andreu Rocha Scarpetta (Bogotà, Colòmbia, 1965) Degà de la Facultat de Treball Social i Educació Social Pere Tarrés de la Universitat Ramon Llull de Barcelona. Doctor en ciències de la comunicació (Barcelona) i en història de les religions (Roma). Professor i director del Màster

en església, ecumenisme i religions de la Universitat Europea de Roma i professor convidat de la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma i de la Universitat de Teheran. També és professor invitat del Centre d'Estudis de la Mística d'Àvila (CITES). Les seves àrees d'especialització se centren en la fenomenologia de les religions des d'un punt de vista social i geopolític, els mitjans de comunicació i les religions i el periodisme religiós. És també el coordinador del projecte "Fons filmogràfic de les religions" de la Direcció General d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya (<http://www.cinemaespiritual.cat/>).

Xavier Rubert de Ventós

(Barcelona, 1939) Filòsof, polític, assagista i professor. Llicenciat en dret i doctor en filosofia per la Universitat de Barcelona. Autor d'una extensa producció assagística i filosòfica d'estètica, teoria de la cultura, filosofia pràctica (ètica i filosofia política) i de filosofia general. Ha estat catedràtic d'estètica i composició a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona i diputat al Congrés i al Parlament Europeu. Ha estat condecorat amb nombroses distincions, entre les quals destaquen la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, el Premi Lletra d'Or de la literatura catalana i el Premi Ciutat de Barcelona. Ha format part de la Comissió per la Dignitat i és membre numerari de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'Institut d'Estudis Catalans i president de l'Institut d'Humanitats de Barcelona.

Generalitat de Catalunya
**Departament de Governació,
Administracions Públiques i Habitatge**

www.gencat.cat/afersreligiosos

afersreligiosos